

ZB in Beeld 2021

dezb.nl ↻

Bibliotheek
van Zeeland

Huis van kennis, cultuur en inspiratie

Het verkorte jaarverslag 2021 geeft een beeld van de vele activiteiten van dit jaar in de ZB en van onze dienstverlening.

De ZB is zoveel meer dan een Bibliotheek. Onze deuren staan open voor alle inwoners, omdat we graag willen dat iederéén in Zeeland mee kan doen. Bij de ZB brengen we mensen met elkaar in contact, zowel fysiek als digitaal. Zodat ze elkaar kunnen inspireren, informeren en kennis delen. Het is de plek om te lezen en te leren. Waar ruimte is voor ontmoeting en debat. Of waar bezoekers kunst en cultuur opsnuiven. Daarbij richten we ons steeds meer op mensen met een achterstand, bijvoorbeeld met een lage taalvaardigheid of digitale onwetendheid.

In dit jaarverslag blikken we in hoofdlijnen terug op een jaar dat opnieuw in het teken stond van de coronapandemie. Door de periodes van verplichte sluiting, werd er weer veel flexibiliteit van de collega's gevraagd. Diverse activiteiten werden online georganiseerd en ook het reserveren en afhalen van boeken gebeurde coronaproof. Het is fantastisch dat we samen in staat waren om de dienstverlening zoveel mogelijk door te laten gaan. Wij zijn daarom dankbaar voor de inzet van al onze medewerkers, die het grootste kapitaal vormen van de ZB.

Hebt u vragen over dit jaarverslag of onze organisatie, neem dan vooral contact met ons op.

communicatie@dezb.nl

DR P.J. (PETRY) MOREE

Directeur-bestuurder

ZB in cijfers

2020	Onze organisatie	2021
175	Totaal aantal medewerkers	163
122	Aantal vrouwen in dienst	120
53	Aantal mannen in dienst	43
131	Aantal deeltijders	122
114,19	Bezettingsformatie	112,89
7	Aantal stagiair(e)s	6
5	Aantal uitzendkrachten	5
5,70%	Gemiddeld ziekteverzuim	5,72%
104	Aantal vrijwilligers	115
9	Medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt	9

Aantal georganiseerde exposities en activiteiten

16 **Exposities**
 9 Middelburg
 7 Vlissingen

Activiteiten

180

Bijvoorbeeld: lezingen, studie- en informatieve bijeenkomsten, Meet Ups en boekpresentaties.

Totaal aantal uitleningen en verlengingen in 2021: 424.320

Middelburg
268.889

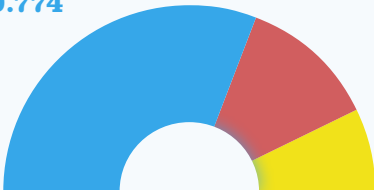

Vlissingen
92.964

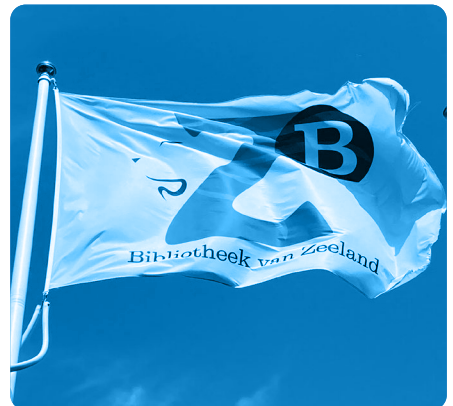

Bibliobussen
62.467

Totaal aantal leden in 2021: 39.774

Middelburg 24.979 **Vlissingen** 9.819 **Bibliobussen** 4.976

Noot:

Cijfers van ZB in Middelburg, Vlissingen en de Bibliobussen. Wanneer deze niet specifiek worden genoemd, gaat het om een combinatie hiervan. Alle cijfers betreffen het jaar 2021.

Schatkamer van kennis en informatie

dezb.nl

De ZB heeft een schat aan kennis en informatie over verleden, heden en toekomst. Dat verzamelen we, wordt ontsloten en gedeeld met een breed publiek. De schatkamer wordt gevormd door de Bibliotheek en de Informatieplatforms. Ook de website van de ZB is hier belangrijk bij.

ZB Middelburg

In 2021 kwam er een nieuw InfoPlaza op de begane grond waar Taalhuis Walcheren en het Informatiepunt Digitale Overheid te vinden zijn. In 2021 zijn de tijdschriften op de begane grond geplaatst. De muziekcollectie is verhuisd naar de eerste verdieping, wat de etage wordt voor studie en onderzoek.

ZB Vlissingen

De Vlissingse vestiging van ZB bevindt zich in het bioscoopgebouw CineCity in het centrum van de stad. Deze Bibliotheek is dé ontmoetingsplaats in Vlissingen, waarin iedereen welkom is om te leren, lezen, studeren, werken en samen te komen. Naast een taaloket, een Digidesk en een Informatiepunt Digitale Overheid is er ook een toeristisch punt.

ZBBUZZ

Zodra het weer kon, bezocht ons busje met de naam ZBBUZZ de dorpen in de gemeentes Veere en Noord-Beveland. Dit informatiepunt is bedoeld voor mensen die moeite hebben met het vinden van overheidsinformatie. Ook kun je hier terecht als je beter Nederlands wil leren lezen, spreken en schrijven.

Bibliobussen

De Bibliobussen (ColumBus en Bibloservicebus) werden ingezet voor bibliotheekdiensten en leesbevorderingsprojecten in de gemeenten Borsele, Middelburg, Noord-Beveland, Schouwen-Duiveland en Veere. Daarnaast werden diensten op het sociale vlak aangeboden die niet of nauwelijks meer in kleine kernen aanwezig zijn.

ColumBus Onderwijsservicebus

bezoekt 29 basisscholen in Zeeland verdeeld over 5 gemeenten:

2.566 Leerlingen in Zeeland bezocht

IDO en Digidesk

Bij het Informatiepunt Digitale Overheid en de Digidesk zijn mensen met vragen tot medio 2021 telefonisch/online geholpen. Onze medewerkers assisteerden bij het vinden van informatie op internet en verwezen door naar de juiste instanties. Bij de Digidesk werden vragen over de smartphone, tablet, e-reader en computer beantwoord.

vragen
aan

IDO

363 Middelburg
205 Vlissingen
65 ZBBUZZ

Digidesk

9.438 aan de balie
in Middelburg
2.132 aan de balie
in Vlissingen

Media-educatie Walcheren

23 aantal gegeven
workshops en cursussen*

4 in
Middelburg

19 in
Vlissingen

Taalhuis Walcheren

Het Taalhuis is er voor iedereen vanaf achttien jaar die moeite heeft met lezen, spreken of schrijven in het Nederlands. Bij het Taalhuisloket hebben mensen met een taalvraag ook dit jaar (telefonisch of online) advies gekregen over taalcursussen, trainingen of activiteiten. Ook konden ze gebruik maken van (online) oefenprogramma's en (les)materiaal.

Taalhuis Walcheren

105 — totaal aantal
activiteiten

306 — totaal aantal
bezoeken loket

deelname activiteiten **48**
Middelburg en **57** Vlissingen
en aantal bezoeken loket **190**
Middelburg en **116** Vlissingen

*Voorbeelden van workshops en cursussen zijn: Hoe werkt Instagram?, Hoe werkt WhatsApp?, Omgaan met je iPad, je smartphone of je tablet, Digisterker, Digitaal nalaten, Opslaan in de Cloud en werken met je DigID.

Leesbevordering en educatie

Naast 'BoekStart' en 'de Bibliotheek op school' vroeg de ZB aandacht voor 'Lees! Een oproep tot een Leesoffensief' om de lage taalvaardigheid bij een stijgend aantal leerlingen terug te dringen. Met de sectie Nederlands van de Pabo (HZ) is gesproken over een pilot voor het vergroten van de samenwerking tussen de Pabo en de Zeeuwse Bibliotheken.

VoorleesExpress

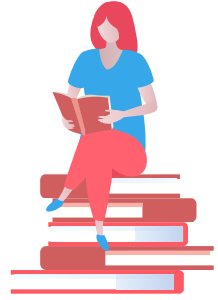
Sinds 2021 werken de locaties Middelburg en Vlissingen samen. Ook is uitbreiding van de VoorleesExpress in Zeeuws-Vlaanderen gerealiseerd: er is een startsubsidie toegekend aan twee gemeenten. Verder zijn er plannen gemaakt voor een DoorleesExpress, gericht op kinderen vanaf acht jaar.

Computerles Klik&Tik

39 lessen in Middelburg en **173** deelnemers,
Vlissingen **72** lessen en **393** deelnemers,
Veere **11** lessen en **55** deelnemers

Vervolg Schatkamer van kennis en informatie

Onderwijsbibliotheekdienst

De Onderwijsbibliotheekdienst (OBD) kon ook in 2021 weer scholen, kindercentra en bibliotheekcollega's voorzien van aantrekkelijke lees- en themacollecties.

De flexibiliteit van de transportdienst bij het bezorgen en ophalen van de kisten in Bibliotheken en scholen heeft daarbij in het afgelopen jaar enorm geholpen.

Expertteam basisvaardigheden

In 2021 heeft ons Expertteam basisvaardigheden zich ingezet voor samenwerking met de Belastingdienst, voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid, de nieuwe Wet inburgering en de doorontwikkeling en certificering van Taalhuizen.

Kennisdeling rond basisvaardigheden

In oktober vond een provinciale dag voor taalvrijwilligers plaats waar negentig vrijwilligers aan deelnamen.

De ZB organiseerde dit evenement samen

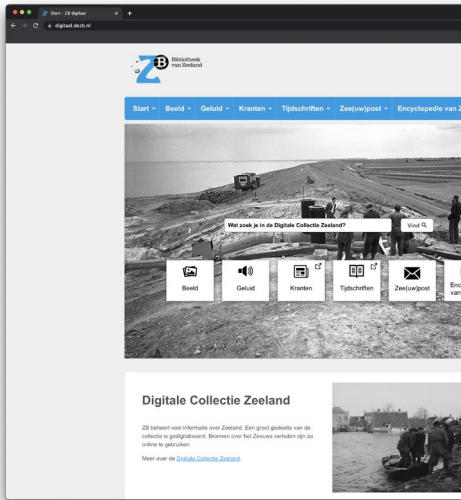
met het Expertteam basisvaardigheden, de Taalhuizen en Stichting Lezen en Schrijven. Samen met de Zeeuwse woningcorporaties biedt de ZB sinds 2021 hulp bij inschrijving aan mensen die niet digi(taal) vaardig genoeg zijn om dat zelf te kunnen.

Promotie lezen en schrijven scholieren

Helaas neemt de laaggeletterdheid bij scholieren toe. Daarom zijn we blij dat de ZB in 2021 subsidie kreeg voor de pilot 'Masterclass promotie lezen en schrijven van verhalende teksten voor scholieren'. Vanaf 2022 gaan een (Zeeuwse) verslaggever, redacteur, columnist of (tekst)schrijver als gastdocent aan de slag. We hopen dat tweehonderd jongeren aan de masterclass gaan deelnemen.

In 2021 werden er ruim
907.482

bezoeken gebracht aan de websites dezb.nl en digitaal.dezb.nl (Beeldbank, Krantenbank, Tijdschriftenbank, Encyclopedie van Zeeland en Zee(uw)post).

digitaal.dezb.nl

Zeeuwse Ankers

De ZB levert een bijdrage aan informatieplatforms waar kennis wordt gedeeld, zoals Zeeuwse Ankers waarin de Encyclopedie van Zeeland is geïntegreerd. Vanaf 2021 worden bronnen en collecties binnen de erfgoedsector in Zeeland digitaal ontsloten. Inmiddels doen hieraan zestien Zeeuwse musea/ erfgoedinstellingen mee.

Publicaties: twee nieuwe boekjes

In 2021 verschenen er twee delen in de reeks Perfectum-Praesens-Futurum. De negende editie schreef Chiel Jacobusse: *Hans Warren: tekenaar, bewonderaar, vogelaar*. Het boekje gaat in op de liefde van de jonge Warren voor natuur en landschap. Deel tien heeft als titel *Morele beschouwingen en vleselijke lusten voorbij Kaap Hoorn* door chirurgijn Petrus Gansel, ingeleid door Johan Francke. Het is een journaal van een zeereis dat het schip Stad Zierikzee II naar de westkust van Zuid-Amerika maakte in 1850-1852.

Podium voor ontmoeting en debat

De ZB is een ontmoetingsplaats voor iedereen in Zeeland met interesse in Zeeuwse cultuur, literatuur, geschiedenis en maatschappelijke onderwerpen. We werken actief samen met instellingen die deze doelstelling delen en zich ook richten op de inwoners van Zeeland. De ZB zet maatschappelijke en culturele onderwerpen, trends en vraagstukken op de agenda die voor Zeeland belangrijk zijn en geeft deze een podium.

Klokhuis Meet Ups

Jeugdprogramma Het Klokhuis (NTR) en ZB organiseren een aantal keren per jaar een Klokhuis Meet Up. Een Klokhuispresenterator gaat live in gesprek met gasten. In 2021 waren er drie Meet Ups: over vrijwaring van armoede, rookverslaving en rechtszaken.

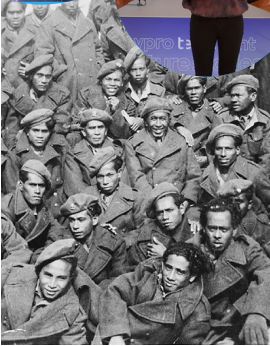
Standplaats Zeeland

In deze activiteitenreeks komen voor Zeeland relevante maatschappelijke thema's aan de orde, waarvoor (inter) nationale deskundigen van naam naar Zeeland komen. In november 2021 was dat prof. dr. Monique Kremer, die inging op de krapte op de arbeidsmarkt, burgerschap en inclusief samenleven.

VPRO Tegenlicht

VPRO Tegenlicht is een documentaireserie die de VPRO uitzendt op de zondagavond. In de ZB wordt er nagepraat over een bepaalde uitzending in de Tegenlicht Meet Up Zeeland. Er was een livestream over '70 jaar Molukkers in Nederland'. Die trok 2.700 kijkers, ook vanuit de Molukken. Verder werd er een online verkiezingsdebat georganiseerd. Speciaal voor middelbare scholen in het hele land maakte ZB samen met VPRO Tegenlicht ook nog interactieve livestreams onder de naam Future Stories. In 2021 gingen die over Time rebels en Perfect me.

Wetenschapsdag

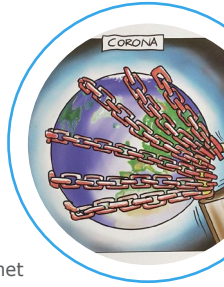
De Wetenschapsdag vond plaats in oktober in samenwerking met diverse partners. Vier workshops waren fysiek op het Plein in de ZB in Middelburg en twee digitaal. In totaal namen **75** kinderen deel. Bij de Wetenschapsshow in de Bibliotheken in Terneuzen en Goes waren **50** kinderen aanwezig.

KidsColleges

De ZB organiseerde vijf KidsColleges over actuele thema's in samenwerking met Roosevelt Junior (UCR). Zo was er een online rondleiding langs de foto-expositie 'Rijzend Water' van Kadir van Lohuizen, waar het thema klimaatverandering centraal stond.

Tentoonstellingen

De ZB heeft in 2021 diverse tentoonstellingen georganiseerd, waaronder een foto-expositie van Toon van Daalen, een expositie met Vogeltekeningen van Hans Warren en met coronacartoons van Cor de Jonge. Daarnaast waren vitrines te zien met collecties 'Kleine Keramieken' van Museum Boijmans van Beuningen en een raamexpositie in het Leescafé over tien jaar Kinderkunstweek.

Zeeuwse Boekenprijs

In 2021 organiseerde de ZB (in samenwerking met Stichting ZBP, de PZC en de Zeeuwse boekhandels) voor de negentiende keer de jaarlijkse Zeeuwse Boekenprijs. De uitreiking vond plaats op 9 november in CineCity in Vlissingen. De winnaar van de ZBP 2021 was Wim Hofman met *We vertrekken voordat het licht is*.

LEES MEER

ZEEUWSE
BOEKENPRIJS

De Zeeuwse Boekenprijs

Centrum voor culturele en educatieve activiteiten

Er wordt steeds meer een beroep gedaan op de eigen kracht van burgers. Maar door het ontbreken van basisvaardigheden bij diverse groepen heeft niet iedereen toegang tot alle functies in de samenleving. Daarom zet de ZB zich in om alle Zeeuwen vrije toegang tot informatie, kennis en cultuur te bieden, zodat zij bewust, kritisch en actief kunnen meedoen in de maatschappij. De ZB draagt daarnaast bij aan het provinciale cultuurbeleid, met speciaal aandacht voor jeugd en jongeren, de doorlopende leerlijn, cultuurbeleving en onderwijs.

**KUNST
BENDE**
ZEELAND

Kunstbende

In 2021 was er KLUB Kunstbende Live: een serie talkshows door en voor jongeren. Verder was er een uitgebreid online workshopaanbod en vonden er in mei en juni nog enkele fysieke workshops plaats. De voorronde van Kunstbende – met tachtig jongeren – vond op 26 en 27 juni 2021 in Schouburg Middelburg en

Podium De Spot plaats. De ZB bood aan de finalisten die naar Amsterdam mochten coaching aan. In december zijn de eerste scholen bezocht met een creatieve fashionworkshop van Sam Zegelink (oud winnaar categorie Fashion).

[Lees meer over Kunstbende](#)

Het Hoeden-avontuur

In 2021 is 'Het Hoeden-avontuur' voor de groepen 1 en 2 van het basisonderwijs uitgevoerd op diverse scholen. Drie prentenboeken van Jon Klassen werden uitgewerkt in vijf activiteiten. Vanuit de verhalen werden koppelingen gemaakt met drama, media/erfgoed, meetkunde, beeldende vorming en dans.

Black Achievement Month

Tijdens het Bevrijdingsfestival Zeeland organiseerde de ZB samen met Keti Koti Tafel Community Zeeland een bijzondere dialoog, die via de livestream van het Bevrijdingsfestival te zien was. Een Inspirational Talk met rapper Typhoon over diversiteit, een inclusieve samenleving en Black Lives Matter vond plaats in juni. Samen met Danstheater AYA organiseerde de ZB in oktober diverse dansactiviteiten voor jongeren. De dansvoorstelling Tinten werd 26 keer opgevoerd en er waren zeven gastlessen op dansscholen.

black
achievement
month

Popaanzee

Popaanzee is hét Zeeuws platform voor talentontwikkeling in popmuziek en wordt gecoördineerd door de ZB. Er waren tal van activiteiten: van de Kickstart en Popsport tot een Masterclass en Meet Ups.

[Lees meer over Popaanzee](#)

pop
aan
zee

Werkplaats voor duurzaam Zeeland

De ZB is actief op het vlak van leefbaarheid en duurzaamheid en koos in 2021 voor 'brede welvaart' als heldere en herkenbare koers. De jaarlijkse Monitor Brede Welvaart kijkt niet alleen naar welvaart, maar juist naar welzijn in brede zin, met aandacht voor gezondheid en milieu. Daarbij kiezen we voor de zeventien Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, ook wel bekend als de Sustainable Development Goals (SDGs).

Four Freedoms door het jaar heen

De ZB maakt sinds 2000 deel uit van het provinciale samenwerkingsverband 'Four Freedoms door het jaar heen' om de thema's vrijheid, verdraagzaamheid en respect levend te houden. Met het educatieve project 'De Overtocht' ontdekten leerlingen van groepen 7 en 8 hoe het slavernijverleden door verschillende instanties en vanuit verschillende perspectieven is verzameld, bewaard en doorverteld. Het uitgestelde Vrijheidscollege gericht op kinderen vond plaats in november. Diewertje Blok sprak in de ZB over de ervaringen van haar Joodse familie tijdens de Tweede Wereldoorlog. In oktober werden uitgestelde Literaire Tochten van 2020 – in het kader van de Black Achievement Month – uitgevoerd met auteurs Dalilla Hermans en Natascha van Weezel.

Digitale etalage energie

De ZB organiseerde een online talkshow over de elektrische deelauto samen met Stichting Duurzame Mobiliteit Zeeland en Energieservicepunt (ESP). Een eerste

editie van een kledingmarkt is georganiseerd op de Dag van de Duurzaamheid in samenwerking met onze SD-werkgroep, HZ Green Office en Eleanor Green Office. Voor de Energy Battle kregen vierhonderd leerlingen van vmbo tot gymnasium een gastles in samenwerking met een bedrijf. Op 24 maart 2022 vindt de finale plaats.

MVO Loont

De ZB bevordert maatschappelijk verantwoord ondernemen onder het mkb in Zeeland. De transitie van een lineaire economie naar een circulaire economie is daarbij richtinggevend. In 2021 zijn ondernemers geïnformeerd over de SDGs en uitgedaagd om in hun core business positieve impact te halen op één van de zeventien doelen.

Finding ROOTS

Finding ROOTS is een actieprogramma over leiderschap en duurzaamheid voor Zeeuwse jongeren. Hierdoor worden jongeren klaargestoomd als 'changemakers en ambassadeurs' voor de duurzame economie van morgen. Zeven studenten van Scalda en HZ startten in november deze coproductie van de ZB, Scalda, HZ, Zmf en jongerendenktank Jouw Zeeland.

Zó werken we samen!

Library Sessions

om UCR- en HZ-studenten, die allemaal een Bibliotheekpas krijgen, kennis te laten maken met de ZB.

Human Library is een Deens concept met 'mensen als boeken' om mensen met elkaar in contact te brengen en zo vooroordelen tegen te gaan. In 2021 waren er twee online sessies, samen met HZ Cult.

Film by the Sea

waar we ook in 2021 het jaarlijks terugkerend Kinderfilm-Boekenbal voor kinderen van het basisonderwijs in Vlissingen organiseerden om leesbevordering binnen het Zeeuwse onderwijs te stimuleren.

Zeeuwse Cultuur Agenda

is een digitaal platform en tijdschrift waarin Zeeuwse culturele instellingen hun aanbod presenteren aan alle Zeeuwen en toeristen. De twee edities werden mede door ons geschreven en verspreid.

Literaire lezingen

waar we onder andere drie online schrijversontmoetingen organiseerden met Lize Spit, Rob van Essen en Hanna Bervoets, samen met De Drukkery en de PZC. Verder was er een lezing van Simone van der Vlugt, in samenwerking met Boekhandel 't Spui. Ook was er een unieke internationale schrijversontmoeting met Karin Slaughter in samenwerking met UCR, in De Koperen Tuin in Goes.

De ZB is tot 2025 weer **Europe Direct Centre** waar we samen met de Provincie Zeeland en de Gemeente Middelburg aan de slag gaan met thema's als 'green deal' en 'digitalisering EU'.

Ook was de tentoonstelling 'Faces of Europe' te zien: een door Europa reizende fototentoonstelling die in Nederland als eerste Middelburg aandeed. Verder zette de ZB

als actieve partner in op het internationale project I-Know-How. Daarnaast was de ZB observer partner in het Interreg project gericht op bestrijding van eenzaamheid onder ouderen.

Wist je dat ZB met meer dan 500 partners in en buiten Zeeland samenwerkt?

Bibliotheek van Zeeland